

Έρχονται νέοι κανόνες για ενισχυμένο έλεγχο των εξαγωγών

Βρυξέλλες, 9 Σεπτεμβρίου 2021

Η ΕΕ ενισχύει σήμερα την ικανότητα απόκρισής της σε νέους κινδύνους για την ασφάλεια και σε αναδυόμενες τεχνολογίες. Ο νέος [κανονισμός για τον έλεγχο των εξαγωγών](#), που τίθεται σήμερα σε ισχύ, θα καταστήσει αυστηρότερους τους ελέγχους στο εμπόριο ειδών διπλής χρήσης —μη στρατιωτικών ειδών και τεχνολογιών με πιθανή στρατιωτική χρήση ή χρήση στον τομέα της ασφάλειας—, ενώ ταυτόχρονα θα ενισχύσει την ικανότητα της ΕΕ να προστατεύει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να στηρίζει την ασφάλεια των αλυσίδων εφοδιασμού για στρατηγικά είδη.

Ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής και επίτροπος Εμπορίου της ΕΕ, κ. Βάλντις **Ντομπρόβσκις**, δήλωσε σχετικά: «*Θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε καλύτερα τις αναδυόμενες απειλές σε έναν ολοένα πιο ασταθή κόσμο. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να κατανοούμε καλύτερα τις τεχνολογίες διπλής χρήσης, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι τεχνολογίες κυβερνοεπιτήρησης, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Χάρη σ' αυτούς τους νέους κανόνες της ΕΕ, οι χώρες της ΕΕ θα συνεργάζονται πλέον, επίσης, ακόμη στενότερα τόσο μεταξύ τους όσο και με συμμάχους σχετικά με δυνητικούς κινδύνους για την ασφάλεια που απορρέουν από τη βιοτεχνολογία, την τεχνητή νοημοσύνη και άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες. Θα συντονιστούμε επίσης για να διασφαλίσουμε ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, παραδείγματος χάριν, στο πλαίσιο του νέου Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-ΗΠΑ.*»

Το νέο πλαίσιο δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αναλάβει σειρά σημαντικών δράσεων για τη συγκέντρωση εμπειρογνώσιας και για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων, ιδίως σε σχέση με την κυβερνοεπιτήρηση —τομέας για τον οποίο προετοιμάζονται κατευθυντήριες γραμμές δέουσας επιμέλειας— αλλά και όσον αφορά τις αναδυόμενες τεχνολογίες διπλής χρήσης όπως είναι η προηγμένη υπολογιστική.

Ο κανονισμός εισάγει μεγαλύτερη διαφάνεια, αναβαθμίζοντας το επίπεδο διαβουλεύσεων και υποβολής εκθέσεων μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής, με τη συμβολή στην ανάπτυξη μιας νέας [ηλεκτρονικής πλατφόρμας αδειοδότησης της ΕΕ](#) που λειτουργεί ήδη πιλοτικά σε τέσσερα κράτη μέλη της ΕΕ.

Παρέχει επίσης τη νομική βάση για τη δράση της ΕΕ σε πολυμερές, πλειονομερές και διμερές επίπεδο — αναγνωρίζοντας ότι η αποτελεσματικότητα των ελέγχων εξαρτάται από τη συνεργασία των κύριων παραγωγών τεχνολογίας— και βασίζεται στο υφιστάμενο πολυμερές πλαίσιο ελέγχου των εξαγωγών — και συγκεκριμένα στον διακανονισμό του Wassenaar, που αποτελεί τη βάση για πολλούς περιορισμούς που επιβάλλει ο κανονισμός σε επίπεδο ΕΕ.

Ιστορικό

Η Επιτροπή ενέκρινε τη νομοθετική της πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του ενωσιακού ελέγχου των εξαγωγών ευαίσθητων, διπλής χρήσης ειδών και τεχνολογιών τον Σεπτέμβριο του 2016, με σκοπό την αντικατάσταση του κανονισμού του 2009. Τα εν λόγω είδη έχουν πολλές μη στρατιωτικές χρήσεις, αλλά μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς άμυνας, συλλογής πληροφοριών και επιβολής του νόμου (πυρηνικά και ειδικά υλικά, τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός, ηλεκτρονικά και υπολογιστές, διαστημικός και αεροδιαστημικός εξοπλισμός, εξοπλισμός πλοίων κ.λπ.), καθώς επίσης να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο νέος κανονισμός περιλαμβάνει πολλές από τις προτάσεις της Επιτροπής για συνολική «αναβάθμιση του συστήματος», θα καταστήσει δε το υφιστάμενο ενωσιακό σύστημα ελέγχου των εξαγωγών αποτελεσματικότερο μέσω:

- της εισαγωγής μιας νέας διάστασης «ανθρώπινης ασφάλειας», ώστε η ΕΕ να μπορεί να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις που θέτουν οι αναδυόμενες τεχνολογίες διπλής χρήσης —ιδίως οι τεχνολογίες κυβερνοεπιτήρησης— οι οποίες ενέχουν κίνδυνο για την εθνική και τη διεθνή ασφάλεια· συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- της επικαιροποίησης βασικών εννοιών και ορισμών (π.χ. ορισμός του «εξαγωγέα» κατά τρόπο ώστε να είναι σαφές ότι καταλαμβάνει τα φυσικά πρόσωπα και τους ερευνητές που συμμετέχουν σε μεταφορές τεχνολογίας διπλής χρήσης)·

- της απλούστευσης και εναρμόνισης των διαδικασιών αδειοδότησης και της παροχής στην Επιτροπή της εξουσίας να τροποποιεί —με «απλουστευμένη» διαδικασία, δηλαδή με κατ' εξουσιοδότηση πράξη— τον κατάλογο των ειδών ή προορισμών που υπόκεινται σε συγκεκριμένα είδη ελέγχου, ώστε να καταστεί το σύστημα ελέγχου των εξαγωγών πιο ευέλικτο και ικανό να εξελίσσεται και να προσαρμόζεται στις περιστάσεις·
- της ενίσχυσης της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των αδειών και της Επιτροπής, με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας των αποφάσεων αδειοδότησης·
- του συντονισμού και της προώθησης της αυστηρής επιβολής των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της ασφαλούς ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των αδειών και των αρχών επιβολής του νόμου·
- της ανάπτυξης ενός ενωσιακού προγράμματος οικοδόμησης ικανοτήτων και κατάρτισης για τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των αδειών και τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών·
- της προσέγγισης της βιομηχανίας και της διασφάλισης διαφάνειας στις σχέσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, για την ανάπτυξη μιας δομημένης σχέσης με τον ιδιωτικό τομέα, μέσω ειδικών διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη τις οποίες θα διεξάγει η σχετική ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών που λειτουργεί στο πλαίσιο της Επιτροπής·
- της δυνατότητας εντατικότερου διαλόγου με τρίτες χώρες και της επιδίωξης ισότιμων όρων ανταγωνισμού σε παγκόσμιο επίπεδο.

Για περισσότερες πληροφορίες:

[Κανονισμός για τον έλεγχο των εξαγωγών](#)

[Ενημερωτικό σημείωμα – Εφαρμογή του κανονισμού](#)

[Έλεγχος του εμπορίου ειδών διπλής χρήσης](#)

IP/21/4601

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Miriam GARCIA FERRER](#) (+32 2 299 90 75)

[Alvaro Rangel-Hernandez](#) (+32 2 291 36 65)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)